

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษารั้ครั้งนี้ เป็นการศึกษาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลปอภาร อำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด โดยมีขั้นตอน ดังนี้

1. สรุปผลการวิจัย
2. อภิปรายผล
3. ข้อเสนอแนะ

วัตถุประสงค์การศึกษา

1. เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลปอภาร อำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด
2. เพื่อเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลปอภาร อำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด จำแนกตามอายุ และหมู่บ้านที่อยู่อาศัย
3. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลปอภาร อำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมือง
4. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลปอภาร อำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมือง

สมมติฐานการศึกษา

1. การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลปอภาร อำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด อยู่ในระดับปานกลาง
2. ประชาชนจำแนกตาม อายุ และหมู่บ้านที่อยู่อาศัย มีระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองแตกต่างกัน

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร (Population) ได้แก่ ประชาชนที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไปและมีสิทธิเลือกตั้ง ที่มีชื่อตามทะเบียนราษฎรในเขตเทศบาลตำบลปอภาร อำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด ครอบครัวละ 1 คน รวม 2060 คน จาก 2060 ครอบครัว

2. กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างคำนวณจากประชากร โดยใช้การเปิดตารางขนาดกลุ่มตัวอย่างของเครจซีและมอร์แกน (Crejcie and Morgan) ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง 324 คน จาก 324 ครอบครัว

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม แบบปลายปิดและปลายเปิด แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามปลายปิดเกี่ยวกับคุณลักษณะทั่วไป ได้แก่ อายุ และ หมู่บ้านที่อยู่อาศัย

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามปลายปิดเกี่ยวกับระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของ ประชาชนในเขตเทศบาลตำบลปอภาร อำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด โดยใช้รูปแบบสอบถามและ คำถามเป็นมาตรวัดแบบประมาณค่า (Rating Scale) ตามแบบของลิเคิร์ต (Likert) มีระดับ การมีส่วนร่วม 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมือง ของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลปอภาร อำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การแจกแจงความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และการวิเคราะห์ ความแปรปรวนทางเดียว (One - way - ANOVA)

สรุปผลการศึกษา

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามอายุ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่อายุ 36-59 ปี จำนวน 144 คน (ร้อยละ 44.44) รองลงมาอายุ 18- 35 ปี จำนวน 118 คน (ร้อยละ 36.42) และอายุ 60 ปี ขึ้นไป จำนวน 62 คน (ร้อยละ 19.14)

จำแนกตามหมู่บ้านที่อยู่อาศัย พบว่า ส่วนใหญ่อาศัยในหมู่ที่ 5 จำนวน 43 คน (ร้อยละ 13.27) รองลงมาอาศัยในหมู่ที่ 3 จำนวน 41 คน (ร้อยละ 12.65) อาศัยในหมู่ที่ 2 และหมู่ที่ 8 จำนวนหมู่ละ 29 คน (ร้อยละ 8.95) อาศัยในหมู่ที่ 12 จำนวน 28 คน (ร้อยละ 8.64) อาศัยในหมู่ที่ 13 จำนวน 25 คน (ร้อยละ 7.72) อาศัยในหมู่ที่ 6 จำนวน 24 คน ร้อยละ 7.41) อาศัยในหมู่ที่ 14 จำนวน 19 คน (ร้อยละ 5.86) อาศัยในหมู่ที่ 10 จำนวน 18 คน (ร้อยละ 5.56) อาศัยในหมู่ที่ 7 จำนวน 16 คน (ร้อยละ 4.94) อาศัยในหมู่ที่ 1 จำนวน 15 คน (ร้อยละ 4.63) อาศัยในหมู่ที่ 9 จำนวน 14 คน (ร้อยละ 4.32) อาศัยในหมู่ที่ 4 จำนวน 13 คน (ร้อยละ 4.31) และอาศัยในหมู่ที่ 11 จำนวน 10 คน (ร้อยละ 3.09)

2. การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลปอภาร อำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.36$) เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมาก 1 ด้าน ได้แก่ ด้านการเลือกตั้ง ($\bar{X} = 3.60$) อยู่ในระดับปานกลาง 3 ด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ดังนี้ ด้านการรวมกลุ่มผลประโยชน์ ($\bar{X} = 3.39$) ด้านการแสดงความคิดเห็นต่อสาธารณะ ($\bar{X} = 3.34$) และด้านการแสดงออกซึ่งความต้องการต่าง ๆ ($\bar{X} = 3.13$)

3. ผลการวิเคราะห์ความการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลปอภาร อำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด จำแนกตามอายุ และหมู่บ้านที่อยู่อาศัย พบว่า โดยรวม และรายด้านไม่แตกต่างกันทั่วสถิติที่ระดับ .05

4. ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลปอภาร อำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด ที่มีค่าความถี่สูงสุด 2 ข้อแรกของแต่ละด้าน ดังนี้ ควรอบรมให้ความรู้แก่ประชาชนเกี่ยวกับความสำคัญของการเลือกตั้ง ควรณรงค์อย่างจริงจังให้ประชาชนออกไปใช้สิทธิเลือกตั้งทุกครั้ง ควรจัดให้มีผู้แสดงความคิดเห็นทุกหมู่บ้าน ควรเปิดเวทีประชาชนทุก 3 เดือน ควรส่งเสริมให้ชาวบ้านมีความรู้เรื่องการรวมกลุ่มผลประโยชน์ด้านอาชีพ ควรมีการรวมกลุ่มของเกษตรกรชาวไร่ชาวนา ควรจัด สถานที่การแสดงความต้องการของประชาชนในหมู่บ้านทุกหมู่บ้านชุมชน ควรรับฟังการแสดงความต้องการของประชาชน

อภิปรายผล

จากการศึกษาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลปอภาร อำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด ได้นำมาอภิปรายผล ดังนี้

1. สมมติฐานที่ 1 การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลปอภาร อำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด อยู่ในระดับปานกลาง

ผลการศึกษา พบว่าการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบล
ปอการ อำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐาน
ที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า

- 1.1 ประชาชนไม่ได้ไปใช้สิทธิ เลือกตั้งสมาชิก สภามหาวิทยาลัยทุกครั้ง
- 1.2 ประชาชนมีส่วนร่วมในการรณรงค์ให้ประชาชนในหมู่บ้าน ไปใช้สิทธิเลือกตั้ง
เป็นบางครั้ง
- 1.3 ประชาชนร่วมแสดงความคิดเห็นต่อการกำหนดนโยบายของเทศบาลตำบล เป็น
บางครั้ง
- 1.4 ประชาชนร่วมแสดงความคิดเห็นต่อเทศบาลในการวางแผนพัฒนาหมู่บ้านเป็น
บางครั้ง
- 1.5 ประชาชนผลักดันให้เทศบาลตอบสนองความต้องการกลุ่มผลประโยชน์ของตน
เป็นบางครั้ง
- 1.6 กลุ่มของประชาชนเคยต่อรองผลประโยชน์กับ เทศบาล เช่น การก่อสร้างถนน
การก่อสร้างน้ำประปา เป็นบางครั้ง
- 1.7 ประชาชนมีส่วนร่วมแสดงออกซึ่งความต้องการด้านการบำรุงรักษาศิลปะ จารีต
ประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น และวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น เป็นบางครั้ง
- 1.8 ประชาชนมีส่วนร่วมแสดงออกซึ่งความต้องการด้านการส่งเสริมการศึกษา
ศาสนา และวัฒนธรรม เป็นบางครั้ง

ผลการวิจัยสอดคล้องกับ วราพร สืบสกุล (2537 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องการมี
ส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลตำบลบางคล้า อำเภอบางคล้า จังหวัด
ฉะเชิงเทรา พบว่า ประชาชน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนของเทศบาล
ตำบลในด้านการเตรียมการจัดทำแผน ด้านการเก็บรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูล การคัดเลือกและ
จัดลำดับความสำคัญของปัญหา การกำหนดจุดหมายและแนวทางการพัฒนาระยะยาว การกำหนด
วัตถุประสงค์ของแผนงาน และโครงการการจัดร่างแผนพัฒนาและการอนุมัติ และประกาศใช้
โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง สอดคล้องกับนันทนา วรรณภูติ (2539 : บทคัดย่อ) ศึกษาเกี่ยวกับ
การมีส่วนร่วมทางการเมืองของข้าราชการสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดสุพรรณบุรี ผลการศึกษา
สามารถสรุปได้ว่า ข้าราชการของสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดสุพรรณบุรี มีส่วนร่วมทาง
การเมืองด้านการติดตามข่าวสารทางการเมืองอยู่ในระดับปานกลาง ด้านการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง
ในระดับมาก ด้านความสนใจเข้าร่วมมีบทบาททางการเมือง ในระดับน้อยและการมีส่วนร่วม
การเมืองรวมทุกด้านในระดับปานกลาง

สอดคล้องกับ เรืองยศ ปรีดี (2542 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตชนบท จังหวัดกาฬสินธุ์ พบว่าบุคลากรในชุมชนมีส่วนร่วมในการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล อยู่ในระดับปานกลาง 4 ด้าน คือ ด้านการลงมือปฏิบัติและแก้ปัญหา ด้านสมาชิกในชุมชนสามารถตรวจสอบการดำเนินการ ด้านความสามัคคีและการให้ความร่วมมือและด้านการมีส่วนร่วมของชุมชนตามศักยภาพ สอดคล้องกับ บุญเทียน จันสุข (2548 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานของเทศบาลตำบลกมลาไสย อำเภอกมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์ ผลการศึกษาพบว่า ส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง จำนวน 4 ด้าน คือ ด้านโครงสร้างพื้นฐาน ด้านการวางแผน การส่งเสริมการลงทุน พาณิชยกรรม และการท่องเที่ยว ด้านการบริหารจัดการและการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด้านศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น

ผลการศึกษาไม่สอดคล้องกับสุรชาติพิศ ฉั่วสกุล (2541 : บทคัดย่อ) ศึกษาเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของผู้นำท้องถิ่น ศึกษาเฉพาะกรณีอำเภอเมือง จังหวัดภูเก็ต ผลการวิจัยสรุปได้ ดังนี้ ในภาพรวมผู้นำท้องถิ่นมีส่วนร่วมทางการเมืองรวมทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง โดยการมีส่วนร่วมทางการเมืองด้านความสนใจทางการเมืองมีค่าเฉลี่ยสูงสุด และการมีส่วนร่วมทางการเมืองด้านการลงสมัครรับเลือกตั้งมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ไม่สอดคล้องกับศราวุธ ศรีประเสริฐ (2543 : บทคัดย่อ) ได้วิจัย การมีส่วนร่วมทางการเมือง และศึกษาถึงปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเทศบาลตำบลลำปลายมาศ จังหวัดบุรีรัมย์ ผลการวิจัย พบว่า ประชาชนในเทศบาลตำบลลำปลายมาศ จังหวัดบุรีรัมย์ มีส่วนร่วมทางการเมืองในระดับสูง ไม่สอดคล้องกับสอดคล้องกับสมบุญ กนกหัสดี (2544 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์ พบว่า ชุมชนมีส่วนร่วมในการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ไม่สอดคล้องกับบุญเทียน จันสุข (2548 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานของเทศบาลตำบลกมลาไสย อำเภอกมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์ ผลการศึกษาพบว่าการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานของเทศบาลตำบลกมลาไสย ส่วนใหญ่เป็นผู้หญิง จบการศึกษาระดับอนุปริญญา, ปวส, หรือเทียบเท่า รองลงมาจบการศึกษาระดับมัธยมศึกษา, ปวช, หรือเทียบเท่า มีอายุตั้งแต่ 55 ปีขึ้นไป ระดับการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง ไม่สอดคล้องกับนภารัตน์ เจริญรัตน์ (2545 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการพัฒนาเทศบาลนครเชียงใหม่ พบว่า ประชาชนมีส่วนร่วมต่อการพัฒนาเทศบาลนครเชียงใหม่ ด้านกายภาพ และสิ่งแวดล้อม ด้านสังคมและเศรษฐกิจ ด้านการเมืองและการบริหารอยู่ในระดับต่ำ ทุกขั้นตอน กระบวนการ นับตั้งแต่การวางแผนค้นหาสาเหตุของปัญหาการร่วมเป็นผู้ลงมือปฏิบัติ การเป็น

ผู้รับประโยชน์และการประเมิน ไม่สอดคล้องกับนวัตวิถีสถิติ ศรีจันทร์โท (2551 : 101) ได้วิจัยการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลนาภู อำเภอขามเฒ่าสุราษฎร์ธานี จังหวัดมหาสารคาม ผลการวิจัยพบว่าการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนโดยรวมอยู่ในระดับมาก

2. สมมุติฐานที่ 2 ประชาชนจำแนกตาม อายุ และหมู่บ้านที่อยู่อาศัย มีระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองแตกต่างกัน

ผลการวิจัยพบว่าประชาชนจำแนกตามอายุ และหมู่บ้านที่อยู่อาศัย มีส่วนร่วมทางการเมืองไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า

1. ประชาชนทุกระดับอายุ และหมู่บ้านที่อยู่อาศัยให้ความสนใจทางการเมืองและติดตามการเมืองตามเวลาและโอกาสที่เหมือนกัน
2. กิจกรรมทางการเมืองที่เทศบาลตำบลปอภาร ได้จัดขึ้น มีเจตนาให้ประชาชนทุกกลุ่มอายุ และประชาชนทุกหมู่บ้านได้มีส่วนร่วม โดยไม่แยกกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งโดยเฉพาะ
3. ประชาชนในวัยหนุ่มสาวและประชาชนทั่วไปให้ความสนใจการเมืองมากขึ้น เพราะการเมืองมีผลกับทุกวัย และทุกหมู่บ้าน
4. นายกเทศมนตรี และสมาชิกสภาเทศบาลมาจากการเลือกตั้งโดยตรง มีการแข่งขัน สูง จึงใช้เวลาใกล้ชิดกับประชาชน และทำให้ทราบ สิ่งที่ประชาชนต้องการ

ผลการวิจัยสอดคล้องกับสุวินัย สนิทม่วง (2541 : 79-85) ได้ศึกษาบทบาทในการพัฒนาของคณะกรรมการชุมชนในเขตเทศบาลตำบลมาบาศ และเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชน ผลการวิจัย พบว่า บทบาทในการพัฒนาชุมชนของคณะกรรมการชุมชนไม่แตกต่างกันตามขนาดของชุมชน เพศและระดับรายได้แตกต่างกัน มีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชน ไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับฤทัยรัตน์ กากิ่ง (2543 : บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษาเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการปกครองส่วนท้องถิ่น ผลการวิจัยพบว่าประชาชนเพศชายมีส่วนร่วมทางการเมืองในระดับท้องถิ่นมากกว่าประชาชนเพศหญิง อายุไม่มีความสัมพันธ์กับการไปใช้สิทธิเลือกตั้งของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลพระสมุทรเจดีย์ในทุกระดับการประกอบ ระดับการศึกษาไม่มีความสัมพันธ์กับการเป็นสมาชิกกลุ่มหรือพรรคการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลพระสมุทรเจดีย์ในทุกระดับการประกอบ รายได้มีความสัมพันธ์กับการเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมือง

นอกจากนั้นยังสอดคล้องกับสมบุรณ์ กนกหงส์ (2544 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์ พบว่าบุคลากรในชุมชนที่มีสถานภาพต่างกันจะเห็นว่า ชุมชนมีส่วนร่วมในการบริหารงานองค์การ

บริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกันบุคลากร
 ในชุมชนที่มีสถานภาพต่างกันจะเห็นว่าชุมชนมีส่วนร่วมในการบริหารงานองค์การบริหารส่วน
 ตำบล ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับ
 อนุชัย บูรณประเสริฐกุล (2545 : บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดูแล
 และบำรุงรักษาทางหลวงชนบทของกรมโยธาธิการของจังหวัดกาฬสินธุ์ พบว่า ประชาชนในเขต
 พื้นที่จังหวัดกาฬสินธุ์ที่มีเพศ กลุ่มอายุ ระดับการศึกษา และอาชีพที่แตกต่างกันมีระดับการมี
 ส่วนร่วมไม่ต่างกัน สอดคล้องกับบุญเทียน จันสุข (2548 : บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษาการมีส่วนร่วม
 ของประชาชนในการดำเนินงานของเทศบาลตำบลกมลาไสย อำเภอกมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์
 ผลการศึกษาพบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานของเทศบาลตำบลกมลาไสย
 ที่มีความแตกต่างกันในเรื่องเพศ ระดับการศึกษามีความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการ
 ดำเนินงานของเทศบาลไม่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับนัฐวิภาดา ศรีจันทร์โท (2551 : 101)
 ได้วิจัยการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลนาฏ อำเภอบาง
 ยางสิรินธร จังหวัดมหาสารคาม ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนจำแนกตามเพศ มีส่วนร่วมทาง
 การเมืองไม่แตกต่างกัน

ผลการศึกษาไม่สอดคล้องกับสุรชาติพิศ น่วมสกุล (2541 : บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษา
 เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของผู้นำท้องถิ่น เฉพาะกรณีอำเภอเมือง จังหวัดภูเก็ต ผลการศึกษา พบว่า
 ผู้นำท้องถิ่นที่มี เพศ อายุ สถานภาพสมรส การศึกษา อาชีพ รายได้ต่อเดือน และพื้นฐานทาง
 การเมืองของครอบครัว แตกต่างกัน จะมีค่าเฉลี่ยของการมีส่วนร่วมทางการเมืองด้านความสนใจ
 ทางการเมือง การใช้สิทธิเลือกตั้ง การดำรงตำแหน่งทางการเมือง การเข้าร่วมกิจกรรมทาง
 การเมืองและการติดตามข่าวสารทางการเมืองแตกต่างกัน ไม่สอดคล้องกับ ฤทัยรัตน์ กาถึง
 (2543 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการปกครอง
 ส่วนท้องถิ่น ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนเพศชายมีส่วนร่วมทางการเมืองในระดับท้องถิ่นมากกว่า
 ประชาชนเพศหญิง ไม่สอดคล้องกับถวิลวดี บุรีกุล และคณะ (2543 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการมี
 ส่วนร่วมของประชาชนในการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. 2543 พบว่า ความสัมพันธ์ของปัจจัย
 ต่าง ๆ กับการมีส่วนร่วมทางการเมือง โดยเฉพาะปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจ ไม่สอดคล้องกับ
 นัฐวิภาดา ศรีจันทร์โท (2551 : 101) ได้วิจัยการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขต
 องค์การบริหารส่วนตำบลนาฏ อำเภอบางยางสิรินธร จังหวัดมหาสารคาม ผลการวิจัยพบว่า การมี
 ส่วนร่วมของประชาชนจำแนกตามการศึกษาและอาชีพ พบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทาง
 สถิติที่ระดับ .05

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการศึกษาไปใช้

ผู้ศึกษาได้กำหนดข้อเสนอแนะที่ได้รับจากผลการศึกษา เสนอต่อเทศบาลตำบลปอภาร อำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลปอภาร ดังนี้

1.1 ด้านการเลือกตั้ง

1.1.1 เทศบาลตำบลปอภารควรส่งเสริม และสนับสนุนให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการรณรงค์ต่อต้านการซื้อสิทธิขายเสียงอย่างต่อเนื่อง

1.1.2 ทุกครั้งที่มีการเลือกตั้งทุกระดับ เทศบาลตำบลปอภารควรอบรมให้ความรู้แก่ประชาชนเกี่ยวกับความสำคัญของการเลือกตั้ง

1.2 ด้านการแสดงความคิดเห็นต่อสาธารณะ

1.2.1 เทศบาลตำบลปอภารควรส่งเสริม และสนับสนุนให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น สนับสนุนหรือคัดค้านนโยบายของเทศบาลเป็นบางครั้งเพื่อให้ได้นโยบายที่สอดคล้องกับความต้องการของประชาชนอย่างแท้จริง

1.2.2 เทศบาลตำบลปอภารควรจัดให้มีผู้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการของประชาชนในทุกหมู่บ้าน

1.3 ด้านการรวมกลุ่มผลประโยชน์

1.3.1 เทศบาลตำบลปอภารควรส่งเสริม และสนับสนุนให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการรวมกลุ่ม เช่น การส่งเสริมอาชีพ

1.3.2 เทศบาลตำบลปอภารควรส่งเสริมให้ชาวบ้านมีความรู้เรื่องการรวมกลุ่มผลประโยชน์ด้านอาชีพ เพื่อให้การรวมกลุ่มมีความเข้มแข็ง

1.4 ด้านการแสดงออกซึ่งความต้องการต่าง ๆ

1.4.1 เทศบาลตำบลปอภารควรส่งเสริม และสนับสนุนให้ประชาชนมีส่วนร่วมแสดงออกซึ่งความต้องการด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

1.4.2 เทศบาลตำบลปอภารควรจัดสถานที่การแสดงความต้องการของประชาชนในทุกหมู่บ้าน

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการศึกษาในคราวต่อไป

ควรศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองด้านการแสดงออก ซึ่งความต้องการด้านต่าง ๆ ของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลปอภาร อำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด และนำผลมาเป็นตัวตัวแปรอิสระด้วย

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY